

Skriva uppsats

Varför skriva uppsats?

- För att lära sig.
- För att visa att man har lärt sig.
- För att bidra till forskningen.

Hur ska en uppsats se ut?

- Beror på ämnet och institutionen

Att skriva uppsats

- Först förarbetet – dvs forskningsprocessen
- Sen skrivarbetet – den skriftliga framställningen
- Sist efterarbetet – korrekturläsning och det grafiska.

Hur man börjar

- Först måste man göra ett ämnesval.
- I vår kurs får man utgå ifrån:
- Hur vet man det?
- Att förstå och förklara

Hur man börjar

- En första materialinsamling
- Sök efter relevanta referenser
- Välj till en början ut en liten mängd centrala referenser
- Använd i möjligaste mån originaltexter/
primärkällor snarare än referat.

Hur man börjar

- Inläsning för att skaffa sig en överblick.
- Anteckna.
- Skriv korta sammanfattningar med egna ord.
- Samla citat (var noga med att ange sida).
- Ordna anteckningarna enligt något system.

Hur man börjar

- Ämnesavgränsning
- Oftast är ämnet man valt för brett och för ospecifikt
- Med hänsyn till uppgiftens omfattning, tidsramar
- "Forskningsbara" frågeställningar
- Tydligt syfte

Snäva in ämnet

- Teorier om medvetandet
- Jagbegreppet i teorier om medvetandet
- Jagbegreppet i upplysningstidens teorier om medvetandet
- Jagbegreppet i den franska upplysningens teorier om medvetandet
- Analyser av jagbegreppet i den franska upplysningens teorier om medvetandet

- Ämnet kanske ändras lite efter ett tag.
- En litteraturstudie av...
- Analyser från åren 1990-2015 av...
- Jagbegreppet i ~~den franska upplysningens~~
~~teorier om medvetandet~~ Rousseaus
medvetandeteori

Hur man börjar

- (Ämnesval)
- (En första materialinsamling)
- (Inläsning för att skaffa sig överblick)
- (Ämnesavgränsning)
- Ytterligare materialinsamling
- Ytterligare inläsning

Mitt i processen

- Bearbetning av materialet.
- Här är metoden viktig
- Källkritisk studie
- Argumentationsanalys
- Metaanalys
- En komparativ/jämförande studie med avseende på (*någon variabel*)
- Diskursanalys

Exempel

- Anta att du vill undersöka om modern svensk barnlitteratur är rasistisk
- En möjlig kvantitativ metod: mätning av frekvensen av vissa ord och uttryck i böckerna
- En möjlig kvalitativ metod: tolkning av den underförstådda, inbakade världsåskådningen och människosynen i barnlitteraturen

- Ämnesval
- En första materialinsamling
- Inläsning för att skaffa sig överblick
- Ämnesavgränsning
- Ytterligare materialinsamling
- Ytterligare inläsning
- Bearbetning av materialet (metod)
- Val av utgångspunkter/perspektiv

Val av utgångspunkter/perspektiv

- Tydliggörande (och kanske också motivering) av grundläggande antaganden och betraktelsesätt, teoretisk bakgrund, definitioner av nyckelbegrepp
- Om man t.ex. gör en kvantitativ studie av språkbruket i svensk barnlitteratur för att undersöka om den är rasistisk: Varför väljs just dessa ord och uttryck? Varför förmodas de vara indikationer på rasism?
- Om man t.ex. gör en kvantitativ studie av språkbruket i svensk barnlitteratur för att undersöka om den är rasistisk: Varför väljs just dessa ord och uttryck? Varför förmodas de vara indikationer på rasism?

- Ämnesval
- En första materialinsamling
- Inläsning för att skaffa sig överblick
- Ämnesavgränsning
- Ytterligare materialinsamling
- Ytterligare inläsning
- Bearbetning av materialet (metod)
- Val av utgångspunkter/perspektiv
- Skrivarbete

- Autonom text
- Det som skall produceras är en egentext – som är direkt förståelig för en läsare som uppfyller allmänna förkunskapskrav!
- OBS! Inte bara begriplig för kurskamrater och examinator...

Formatet

- En tredelad standardstruktur
- Inledande del
 - Titelsida
 - Ev abstract
 - Innehåll
- Huvuddel
 - Inledning
 - Huvudtext
 - Avslutning
- Avslutande del
 - Litteratur eller referenser

Huvuddelen

- Vanlig akademisk disposition:
- INLEDNING
- 1 TEORETISK BAKGRUND
- 2 METOD OCH MATERIAL
- 3 RESULTAT
- 4 DISKUSSION OCH SLUTSATSER
- AVSLUTNING
- Man kan ha denna disposition utan att rubrikerna i slutänden får exakt samma ordalydelse. Välj rubriker som är individualiserade och som passar just din text!

Att skriva: Dagens visdomsord nr 1!

- AVSLUTNINGEN skriver man naturligtvis inte sist – utan näst sist.
- INLEDNINGEN skriver man naturligtvis inte först – utan sist.

Att skriva: Dagens visdomsord nr 2!

- En akademisk uppsats skrivs inte i ett enda svep, från första till sista sidan
- Man arbetar på olika bitar i texten, relativt oberoende av deras inbördes ordning
- Man skriver många utkast till delar av texten – och till hela texten – innan man har fått ihop en färdig produkt

2 dispositionsprinciper

- Dialektisk/kontrastiv framställning
- Ämnet behandlas utifrån en motsättning. Det kan t.ex. vara fråga om en motsättning mellan två forskare eller två olika förklaringsmodeller.
- Kausal framställning (orsak/verkan)
- Resultatet av en analys, en undersökning, ett experiment osv presenteras. Sedan diskuterar man orsakerna till (alternativt följderna av) detta resultat.

Och två till

- Tematisk framställning
- Ett ämne eller en aspekt tas upp i taget. T.ex. hälsa, ekonomi, utbildning, social status.
- Emfatisk framställning
- Det viktigaste (t.ex. helheten) tas upp först, innan man kommer in på mindre delar eller detaljer.
- Det överordnade tas upp före det underordnade.
- I en argumenterande framställning tas tesen upp före argumenten.

Skilj mellan forskningsprocessens och framställningens ordning

- Dispositionen i en akademisk/vetenskaplig text skall inte skall följa forskningsprocessen, så att man återger information i den ordning som man själv har fått reda på den.
- Man skall alltså inte använda sig av en kronologisk disposition.
- Skillnad mellan "upptäcktskontext" och "beviskontext".

- Ämnesval
- En första materialinsamling
- Inläsning för att skaffa sig överblick
- Ämnesavgränsning
- Ytterligare materialinsamling
- Ytterligare inläsning
- Bearbetning av materialet (metod)
- Val av utgångspunkter/perspektiv (text)
- Skrivarbete
- Efterbearbetning

Sista utkastet

- Kolla upp citat och referenser.
- Grafisk formgivning:
- Följ de anvisningar som ges! Om formgivningen är fri, välj en variant du själv tycker är snygg och lättöverskådlig.
- Gå igenom språket: ordval, satsbildning, stavning etc.
- "Eftersträva ett konsekvent språkbruk (vad gäller stil, perspektiv och terminologi)
- Låt en vän med god språkkänsla läsa och ge kommentarer

Något om stil

- Ska man vara opersonlig?
- Får man uttrycka värderingar?
- Hur får man flyt i sin text?
- När ska man använda citat?
- Hur gör man ett referat?

- Om det är några få meningar är det okej att klämma in citatet i texten. “Det förstör inte läsoplevelsen.”¹ På det viset tappar inte läsaren sitt fokus.
- Om det är ett långt citat bör man använda ett blockcitat.

Här har vi en längre text som består av flera meningar. En sådan text placeras i ett så kallat blockcitat. Då använder man inte citationstecken och man gör ett indrag på vänster sida för att visa på att det är ett citat.²

Att referera

- Harvard systemet eller oxfordsystemet.
- Harvardsystemet:
- I en text placerar man referensen inom en parantes i slutet av meningen (Någonson 2009).
- Oxfordsystemet:
- Man refererar med hjälp av en fotnot i slutet av meningen.¹

¹Någonson 2009.

Källförteckning

- Efternamn, Initial (utgivningsår). "Artikeltitel", *Tidskriftsnamn*, volym.utgåva nummer:sida
- Efternamn, Initial (utgivningsår). *Boktitel*, utgivningsort, förlag.
- Andersson, H (2015). "Propping up the collapsing principle", *Ethical Theory and Moral Progress*, 18.3:475-486

Prokrastinera

- Hur undviker man det?

Att ge och få respons

- Att få respons ifrån en handledare.
- Att få respons ifrån en studiekamrat
- Att ge respons.

Oppositionen

- Respondenten kan presentera sin *errata* (1 min)
- Opponenten ger en presentation av uppsatsen (10 min)
- Respondenten får möjlighet att ge en kommentar (2 min)
- Opponenten ställer sina kritiska kommentarer (25 min).
- Möjlighet för andra att kommentera (5-10 min)